

Preddiplomski studij arheologije

Naziv predmeta: Epigrafika

Nositelj: dr. sc. Marina Milićević Bradač, red. prof.

Izvođač: dr. sc. Dino Demicheli, viši asistent

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski

Trajanje: jedan semestar, V, zimski

Status: izborni kolegij

Oblik nastave: predavanje

Uvjeti za upis kolegija: nema

Cilj kolegija: Cilj je ukazati na važnost natpisa kao prvorazrednog vrela u arheologiji i povijesnim znanostima uopće, te u studenata razviti osnovne vještine vezane uz specifičnu metodologiju epigrafičke struke, kojima se omogućuje vjerodostojna rekonstrukcija različitih vidova života čovjeka antike, kako na prostoru Hrvatske tako i na širokom prostoru europske antike. Osposobljavanje studenata za čitanje i razumijevanje epigrafskih tekstova. Radi velikog broja natpisa pisanih latinskim jezikom naglasak kolegija bit će upravo na latinskoj epigrafici i povijesnom kontekstu koji se iščitava s natpisa. Namjera je kolegija da se studenti kroz individualni rad snalaze u stručnoj literaturi i natpisnoj građi, te da primjereno koriste latinske natpise kao prvorazredno povijesno vrelo u arheologiji. Također, stečena će se znanja moći primijeniti u daljnjem praćenju nastave koja se tiče utjecaja antičke civilizacije na našim prostorima.

Sadržaj kolegija:

1. Uvod u predmet (definicija epigrafije njezin položaj unutar znanosti koje proučavaju antičku civilizaciju; povijest epigrafije, najvažnija djela)
2. Povijest i razvoj pisma od klinastog pisma do latinice
3. Podjela antičkih natpisa i njihove vrste
4. Grčka epigrafija (najraniji grčki natpisi, vrste natpisa, primjeri)
5. Grčka kolonizacija istočne obale Jadrana i najraniji grčki natpisi na našoj obali
6. Latinska epigrafija (najraniji latinski natpisi, vrste natpisa, primjeri)
7. Rimski imenski sustav
8. Latinski nadgrobni natpisi
9. Latinski zavjetni natpisi
10. Latinski vojnički natpisi
11. Latinski počasni natpisi

12. Građevinski natpisi, terminacijski natpisi i natpisi na uporabnim predmetima
13. Rimske vojničke diplome
14. Carski počasni natpisi i carska nomenklatura
15. Nastava u lapidariju Arheološkog muzeja u Zagrebu, autopsija natpisa

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

Robert MATIJAŠIĆ, *Uvod u Latinsku epigrafiju*, Pula 2002.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska:

Jean-Marie LASSÈRE, *Manuel d'épigraphie romaine*, Paris 2005.

Ida CALABI-LIMENTANI, *Epigrafia latina*, Bologna 1991.

Margherita GUARDUCCI, *L'epigrafia greca dalle origini al tardo Impero*, Roma 1987.

Lawrence KEPPIE, *Understanding Roman inscriptions*, Baltimore 1991.

Duje Rendić-Miočević, *Carmina epigraphica*, Split 1987.

John ROGAN, *Reading Roman inscriptions*, Tempus publishing limited, 2006.

Géza ALFÖLDY, *Die Personennamen in der römische Provinz Dalmatia*, Stuttgart 1969.

Josip BRUNŠMID, *Natpisi i novac grčkih gradova u Dalmaciji*, Split 1998.

Oblici provođenja nastave: 2 sata predavanja tjedno

Korištene metode: Predavanja su sastavljena od usmenog izlaganja uz pomoć tehničkih pomagala. Očekuje se komunikacija sa studentima u vidu rasprave o pročitanim tekstovima natpisa (društveno ustrojstvo, način življenja, vojska).

Način provjere znanja: pismeni ispit

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe: anketa